

jich pomoci, by se jí zbavil. Je to tedy vše zcela nevinné, v čem nižší stolice vinu její shledávají a jest naprosto a očividně nesprávný úsudek jich, že prý ona ho tím vydráždila k jeho činům, jež jsou důvodem rozluky. Vždyť přece všechny tyto činy jeho se staly dávno před tím, než tyto její skutky, jimž se přičítá, že je zavinily. Ale příčinou toho, co se děje dnes, nemůže býti to, co se stane teprv za tři nebo za šest let. A to právě platí také o uzamčení bytu na všechny svaté, tedy na 1. listopadu 1926 a následující dny, nehledě ani k tomu, že vzhledem k vyhrůžkám a vůbec k celému jeho dlouholetému nenávistnému chování jeho vůči ní byla ona úplně v právu, když jak pravila k P-ové, byt zamkla (= se v něm uzamkla) proto, že se ho bála. Uzamčení bytu by ho bylo opravňovalo leda k soudním krokům na odevzdání klíčů, byl-li on sám nájemníkem a nechtěl-li si pořídit zrovna klíče jiné, ale s otázkou viny na ztroskotání manželství, které bylo rozbito dávno před tím jeho vlastní činností, nemá to docela ničeho co činiti. Žalobkyni stala se tedy rozsudky nižších stolic těžká a zřejmá křivda. Na tom nemůže ničeho změnit ani dobráctví či dobré srdce žalobcovo, jež prvý soud zdůrazňuje, neboť nejde o dobrotu, ale o spravedlivost, spravedlivým však žalovaný vůči své manželce nebyl — a ovšem dobrým ještě méně, to přece dokazují ty neobvykle zlé skutky, jež naň sám prvý soud zjistil — a mimo to dobrota bývá často jen reflexem slabé povahy, kdežto síla povahy, jež je předpokladem spravedlnosti, dá se nejlépe posuzovati podle toho, jak kdo především sama sebe ovládati dovede, čehož však žalovaný ve svém chování k manželce důkaz nepodal.

Čís. 7804.

Kolektivní smlouva jeví účinky jak ve příčině zaměstnavatelů tak ve příčině zaměstnanců, kteří jsou členy organisací ujednavších smlouvu v době, kdy se uzavírá smlouva individuální. Uzavřel-li zaměstnanec v době, kdy již nebyl členem organisace, se zaměstnavatelem individuální smlouvu a prohlásil k zaměstnavateli, že jest členem organisace, naznačil tím, že pro něho platí předpisy kolektivní smlouvy ujednané organisací.

Stačí, že kolektivní smlouva byla v pracovně vyvěšena.

(Rozh. ze dne 23. února 1928, Rv I 1063/27.)

Žalobce, truhlářský dělník, domáhal se na žalovaném, truhlářském mistru v Děčíně, mzdy za čtrnáctidenní výpovědní lhůtu, ježto byl dne 16. října 1926 propuštěn, aniž dodržena čtrnáctidenní výpovědní lhůta. Žalovaný namítl, že pro žalobce platí ustanovení kolektivní smlouvy, podle něhož může býti pracovní poměr zrušen každou smluvní stranou kdykoliv bez předchozí výpovědi. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Ve sporu jest řešiti otázku, zda pro žalobce platí ustanovení kolektivní smlouvy ze dne 8. května 1920, ujednané mezi sdružením zaměstnavatelů v živnostech na zpracování dřeva v severozápadních Čechách sídlem v Teplicích na straně jedné a mezi svazem dřevodělníků, soustružníků a podobných povolání sídlem v Liberci i Svazem českých dřevodělníků v Praze na straně druhé, jmenovitě ustanovení bodu 14 této smlouvy, podle něhož může pracovní poměr každou smluvní stranou kdykoli bez předchozí výpovědi býti zrušen. Soud odvolací zodpověděl tuto otázku záporně, v čemž mu však nelze přisvědčiti. Ani v nauce ani v soudnictví není o tom sporu, že kolektivní smlouva jeví účinky jak ve příčině zaměstnavatelů tak ve příčině zaměstnanců, kteří jsou členy organizační smlouvy ujednavších v době, kdy se smlouva individuální uzavírá. V souzeném případě je jisto, že žalobce byl členem svazu dřevodělníků a že byl odhlášen v dubnu 1926. To plyne z potvrzení místního odboru svazu ve Warnsdorfu ze dne 22. ledna 1927, jež žalobce sám při svém výslechu jako strana předložil. Nebyl tedy žalobce v době ujednání své individuální smlouvy se stranou žalovanou, k němuž došlo počátkem srpna 1926, již členem svazu dřevodělníků. V nauce vyskytuje se ovšem také názor, že členové organizační jsou předpisy kolektivní smlouvy vázáni po celou dobu její účinnosti i tehdy, když z organizace po ujednání kolektivní smlouvy vystoupí, kterýžto názor se odůvodňuje tím, že by jinak byla podporována snaha porušovati věrnost ke smlouvě kolektivní, leč v souzeném případě nebude nutno k tomuto názoru zaujati určité stanovisko, ježto lze dospěti k cíli postupem jiným. Byl-li žalobce do dubna 1926 členem svazu dřevodělníků, nelze pochybovati o tom, že mu byl znám obsah kolektivní smlouvy, která platí již od roku 1920, když v srpnu 1926 uzavíral svou individuální smlouvu s Františkem J-em jako zástupcem žalovaného. Podle zjištění soudu odvolacího prohlásil žalobce při této příležitosti k Františku J-ovi, že náleží ke svazu dřevodělníků. Toto prohlášení při uzavírání smlouvy nelze vykládati jinak, než že žalobce tím naznačil, že pro něho platí předpisy kolektivní smlouvy tímto svazem ujednané. Tím podrobil se žalobce mlčky (§ 863 obč. zák.) těmto předpisům a nezáleží na tom, že žalobce tehdy členem svazu dřevodělníků již nebyl. Po tomto prohlášení neměl František J. důvodné příčiny odkazovati žalobce výslovně na kolektivní smlouvu, ježto mohl předpokládati, že žalobce její obsah zná a pro sebe za závazný považuje. Ostatně byla tato smlouva v provozovně žalovaného vyvěšena, čímž bylo předpisu § 114 b) živn. ř. vyhověno. Při tom budiž poukázáno na to, že tímto předpisem, pojednávajícím o smlouvách kolektivních, je pouze nařízeno, by kolektivní smlouva byla v každé provozovně vyvěšena, kdežto předpis § 88 a) živn. ř. týkající se pracovních řádů vyžaduje způsobem velícím, že pracovní řád musí býti všem pomocným dělníkům při jejich nastoupení také oznámen. V souzeném případě nejde však o pracovní řád ve smyslu § 88 a) živn. ř., nýbrž o smlouvu kolektivní, kterou jest posuzovati podle § 114 b) živn. ř. Dů-

sledkem toho, co uvedeno, nezáleží na tom, že František J., přijímaje žalobce do práce, neupozornil ho výslovně na kolektivní smlouvu, jmenovitě na její ustanovení bod 14, stačí, že kolektivní smlouva byla v provozovně žalovaného vyvěšena, že žalobci jako bývalému členu svazu dřevodělníků obsah její byl a musil býti znám a že se žalobce, jak již dovozeno, předpisům jejím mlčky podrobil. Jinaký výklad děje ve sporu zjištěného odporoval by předpisům § 863, druhý odstavec a § 914 obč. zák. Ježto tedy kolektivní smlouva ze dne 8. května 1920 platí i pro služební poměr mezi stranami a smlouvou touto byla zákonná výpovědní lhůta (§ 77 živn. ř.) vyloučena, nemá žalobní nárok právního základu, o který jej žalobce opírá (§ 84 živn. ř.). Zamítl-li tudíž prvý soud žalobu jako bezdůvodnou, učinil tak právem.

Čís. 7805.

Podána-li žaloba sice ve lhůtě, ale u nepřislušného soudu, jest lhůta zachována, byl-li spor postoupen nepřislušným soudem soudu příslušnému, předpokládajíc, že žalobce postupoval přesně podle šestého odstavce § 261 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 23. února 1928, Rv I 1250/27.)

Podle pachtovní smlouvy, již spachtoval žalovaný od žalobce pozemek v obvodu okresního soudu na Mělníce, byl žalovaný povinen vrátiti při skončení pachtovního poměru pozemek ve stavu, v němž jej převzal. Při skončení pachtu dne 31. prosince 1925 vrátil žalovaný pozemek bez plotu. Žalobou, podanou v roce 1926 na okresním civilním soudě v Praze, domáhali se žalobci na žalovaném, by byl uznán povinným postavit kolem pozemku plot a odevzdati ho žalobcům. Žalovaný vznesl námitku místní nepřislušnosti. Okresní civilní soud v Praze odvolal nařízený již rok k ústnímu jednání a postoupil věc okresnímu soudu na Mělníce, kam došla 5. února 1927. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, ježto byla podána po uplynutí jednorroční lhůty § 1111 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Lze připustiti, že, podána-li žaloba ve lhůtě u nepřislušného soudu, jest lhůta zachována, byl-li spor nepřislušným soudem podle šestého odstavce § 261 c. ř. s. odstoupen příslušnému soudu (tak také Neumann, Kommentar zu den oesterreichischen Zivilprozessgesetzen, 1927, k § 260 a 261 c. ř. s., str. 969, a rozhodnutí uveřejněné ve sb. n. s. pod čís. 5072), a, že jest mylným právní názor odvolacího soudu, že nepřislušnost původně dovolaného soudu byla nezhojitelná, když tu nešlo o žádný z případů v § 104 j. n. výčetmo uvedených. Přes to nebylo lze dovolání vyhověti, neboť žalobci nenavrhli, by soud »pro případ, že by námitce dal místa«, postoupil žalobu soudu žalobcem pojmenovanému,